

Bruselj, 19. september 2022
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0277 (COD)

12413/22
ADD 4

AUDIO 86
CODEC 1314
DIGIT 166
MI 668
DISINFO 72
FREMP 183
COMPET 712
EDPS 1
DATAPROTECT 256
JAI 1194
SERVICES 18
POLGEN 121

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	19. september 2022
Prejemnik:	Generalni sekretariat Sveta
Št. dok. Kom.:	SWD(2022) 287 final
Zadeva:	DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA Spremni dokument k Predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi skupnega okvira za medijske storitve na notranjem trgu (evropski akt o svobodi medijev)

Delegacije prejmejo priloženi dokument SWD(2022) 287 final.

Priloga: SWD(2022) 287 final

Bruselj, 16.9.2022
SWD(2022) 287 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE
POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA

Spremni dokument

k Predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta
o vzpostavitvi skupnega okvira za medijske storitve na notranjem trgu (evropski akt o
svobodi medijev)

{COM(2022) 457 final} - {SEC(2022) 322 final} - {SWD(2022) 286 final}

POVZETEK
Ocena učinka v zvezi z evropskim aktom o svobodi medijev
A. Potreba po ukrepanju
V čem je težava in zakaj je to težava na ravni EU?
<p>Medtem ko medijski trgi postajajo bolj digitalni in čezmejni, pravilno delovanje notranjega medijskega trga ovira več težav. To so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovire za čezmejne dejavnosti in naložbe, - nezadostno regulativno sodelovanje in zблиževanje, - poseganje v svobodno zagotavljanje kakovostnih medijskih storitev ter - nepregledna in/ali nepravilna porazdelitev gospodarskih virov. <p>Čeprav se resnost težav po EU razlikuje, pa te na splošno medijskim akterjem otežujejo izkoriščanje polnega potenciala notranjega trga, ohranjanje gospodarske vzdržnosti ter ustrezno izpolnjevanje njihove družbene vloge pri obveščanju državljanov in podjetij.</p>
Kaj bi bilo treba doseči?
<p>Splošni cilj je izboljšati delovanje notranjega medijskega trga.</p> <p>Specifični cilji pobude so naslednji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spodbujanje čezmejnih dejavnosti in naložb na notranjem medijskem trgu, - povečanje regulativnega sodelovanja in zблиževanja na notranjem medijskem trgu, - olajšanje svobodnega zagotavljanja kakovostnih medijskih storitev na notranjem trgu ter - zagotavljanje pregledne in pravične porazdelitve gospodarskih virov na notranjem medijskem trgu.
Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU (subsidiarnost)?
<p>S pobudo se bo zmanjšalo breme, s katerim se akterji na trgu soočajo pri zagotavljanju skladnosti z različnimi nacionalnimi pravnimi ureditvami, kadar poslujejo v več državah članicah. Povečali se bosta predvidljivost in pravna varnost, spodbujala se bo poštena konkurenca (zlasti s svetovnimi spletnimi platformami), okrepile se bodo čezmejne naložbe in izboljšala se bo kakovost medijskih storitev, ki se zagotavljajo v EU. Ukrepanje samo na nacionalni ravni ne bi bilo dovolj obsežno in ne bi imelo potrebnega učinka zблиževanja. Pobuda nikakor ne bo posegla v nacionalne identitete ali regulativne tradicije na področju medijev.</p>
B. Rešitve
Katere so različne možnosti za doseg ciljev? Ali ima katera od njih prednost? Če ne, zakaj ne?
<p>Poleg dinamičnega¹ osnovnega scenarija so bile podrobno ocenjene tri možnosti.</p> <p>Možnost 1: priporočilo o pluralnosti in neodvisnosti medijev, ki bi države članice in na nekaterih področjih podjetja na medijskem trgu spodbujalo k izvedbi sklopa ukrepov za spodbujanje pluralnosti medijev, uredniške neodvisnosti ter preglednosti in pravičnosti na medijskem trgu.</p> <p>Možnost 2: zakonodajni predlog in priporočilo o neodvisnosti medijev, pri čemer bi zakonodajni predlog določal skupna pravila za notranji trg medijskih storitev, priporočilo pa bi medijska podjetja in države članice spodbujalo k zavzemanju za neodvisnost in preglednost medijev.</p> <p>Možnost 3: okrepljen zakonodajni predlog, ki bi poleg vseh zakonodajnih elementov iz možnosti 2 vseboval dodatne obveznosti za podjetja na medijskem trgu in regulatorje, da bi spodbudili razpoložljivost kakovostnih medijskih storitev in pregledno/pravično porazdelitev</p>

¹ Osnovni scenarij je dinamičen, saj upošteva vso obstoječo zadevno zakonodajo EU (npr. direktivo o avdiovizualnih medijskih storitvah) in tisto, ki je v fazi sprejemanja (npr. akt o digitalnih storitvah in akt o digitalnih trgih).

<p>gospodarskih virov na medijskem trgu.</p> <p>Z zakonodajnimi predlogi bi se predvidela ustanovitev odbora, ki bi ga sestavljali predstavniki zadevnih nacionalnih regulativnih organov, pomagal pa bi mu sekretariat Komisije (podmožnost A) ali neodvisni urad EU (podmožnost B).</p> <p>Prednostna možnost, ki se priporoča za politično sprejetje, je podmožnost A možnosti 2.</p>
<p>Kakšna so stališča različnih deležnikov? Kdo podpira katero možnost?</p> <p>Možnost uravnoveženega zakonodajnega ukrepanja v nasprotju z neukrepanjem ali podrobno določitvijo standardov podpirajo javnost in večina drugih deležnikov, vključno s skupnostjo za svobodo medijev, potrošniškimi organizacijami, nacionalnimi medijskimi regulatorji, skupino evropskih regulatorjev za avdiovizualne medijske storitve (ERGA), javnimi in zasebnimi radiodifuzijskimi hišami, distributerji vsebin, spletnimi posredniki in akterji v oglaševalskem ekosistemu. Priporočilo so bolj naklonjeni samo založniki, čeprav podpirajo tudi ukrepe glede merjenja občinstva, državnega oglaševanja in zaščite novinarskih virov. Kar zadeva upravljanje, obstaja široka podpora nadzorni strukturi, ki bi temeljila na skupini ERGA. Regulatorji in zlasti skupnost za svobodo medijev se zavzemajo za okrepitev skupine ERGA, podjetja in poslovna združenja pa bi jo raje ohranili v sedanji obliki.</p>
<p>C. Učinki prednostne možnosti</p>
<p>Katere so koristi prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?</p> <p>Z boljše delujočim notranjim medijskim trgom se bodo povečali naložbe, obseg in konkurenca, s čimer se bo izboljšala sposobnost preživetja medijskih podjetij, potrošnikom pa se bo zagotovil dostop do bolj raznolikega nabora kakovostnih medijskih vsebin. Letne neto gospodarske koristi v smislu povečanih prihodkov medijskih podjetij so ocenjene na 2,9 milijarde EUR. Pričakovane družbene koristi vključujejo okrepitev odgovornosti medijev in zaupanja vanje ter povečanje svobode in pluralnosti medijev, s čimer bi se okrepili pravna država in demokratični standardi.</p>
<p>Kakšni so stroški prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?</p> <p>Prednostna možnost državljanom ne bo povzročila nobenih stroškov, podjetjem pa le zanemarljive stroške prilagajanja, tj. skupne enkratne stroške za vsa podjetja v višini 9,4–14 milijonov EUR in vsakoletne stroške v višini 5,6–14,5 milijona EUR, ki se bodo v celoti absorbirali v običajne stroške. Letni stroški javnih organov bodo znašali 6,1 milijona EUR. To bo vključevalo približno 2–2,3 milijona EUR letnih stroškov za EU: 8–10 delovnih mest v ekvivalentu polnega delovnega časa in operativni proračun v višini približno 1 milijona EUR² v skladu z oceno za rešitev upravljanja iz podmožnosti A.</p>
<p>Kakšni so učinki na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost?</p> <p>Pričakuje se, da bodo stroški za MSP manjši, in sicer bodo povezani predvsem s seznanjanjem z novimi ukrepi. Uravnoveženi bodo s povečanimi koristmi, za katere se pričakuje, da bodo znatne, saj bi prednostna možnost MSP omogočila, da poslujejo, tudi čezmejno, v predvidljivejšem in doslednejšem regulativnem okolju. S pobudo bi se razširili konkurenčni pogoji za MSP, da bi lahko konkurirala drugim udeležencem na trgu, vključno s spletnimi platformami. Poleg tega bi se s preglednejšim in pravičnejšim dodeljevanjem državnih oglaševalskih sredstev zmanjšalo izkrivljanje trga, kar bi koristilo MSP.</p>
<p>Ali bo prišlo do znatnih učinkov na nacionalne proračune in uprave?</p> <p>Nacionalni organi bodo imeli ponavljajoče se upravne stroške in stroške izvrševanja, a tudi prihranke: nacionalni medijski regulatorji bi lahko pričakovali prihranke v višini do 20 % svojih trenutnih letnih odhodkov, povezanih z usklajevanjem v skupini ERGA. Pričakuje se, da bi se s prednostno možnostjo povečala kakovost sodelovanja med medijskimi regulatorji, da bi lažje</p>

² Podrobne podatke o stroških za EU vsebuje ocena finančnih posledic zakonodajnega predloga.

reševali čezmejne izzive. Poleg tega se bosta z ukrepi na področju državnega oglaševanja in zaščitnimi ukrepi za neodvisnost javnih medijev povečali preglednost in učinkovitost uporabe državnih sredstev.

Bo imela pobuda tudi druge pomembnejše učinke?

Z naraščanjem ponudbe kakovostnih medijskih vsebin, večjo preglednostjo trga in varnejšim informacijskim prostorom bodo potrošniki opolnomočeni in bolje zaščiteni, s čimer se bodo izboljšali pogoji za uveljavljanje svobode izražanja in obveščanja. Poleg tega se bo z izboljšanim dostopom javnosti in podjetij do kakovostnih medijskih storitev izboljšala celovitost enotnega trga kot celote.

Sorazmernost

Ukrepi, predvideni v okviru prednostne možnosti, so osredotočeni in ne presegajo tistega, kar je potrebno za doseg ciljev pobude. Natančneje, prednostna možnost predvideva le uravnotežene ukrepe harmonizacije, skupaj z okvirom sodelovanja za nacionalne medijske regulatorje v odboru EU, ki so potrebni za pravilno delovanje notranjega medijskega trga. Predlog upošteva breme za različne akterje in nove obveznosti omejuje na nujno potrebne, pri čemer so neposredni stroški zagotavljanja skladnosti in izvrševanja sorazmerni s cilji pobude.

D. Spremljanje

Kdaj se bo politika pregledala?

Po sprejetju zakonodajnega instrumenta bodo imele države članice na voljo tri do šest mesecev, da prilagodijo svoje nacionalne okvire, odvisno od ustreznih določb. Politika bo prvič ocenjena štiri leta po začetku veljavnosti novih pravil, pozneje pa vsaka štiri leta. V okviru zakonodajnega instrumenta bo vzpostavljen neodvisen mehanizem za spremljanje tveganj za delovanje notranjega trga medijskih storitev. Posebna ureditev spremljanja bo predvidena tudi glede priporočila. Natančneje, države članice bodo Komisiji predložile vse pomembne informacije o ukrepih, izvedenih v zvezi s preglednostjo lastništva medijev. Druga področja iz priporočila se bodo spremljala v okviru mehanizma, vzpostavljenega z zakonodajnim instrumentom.